

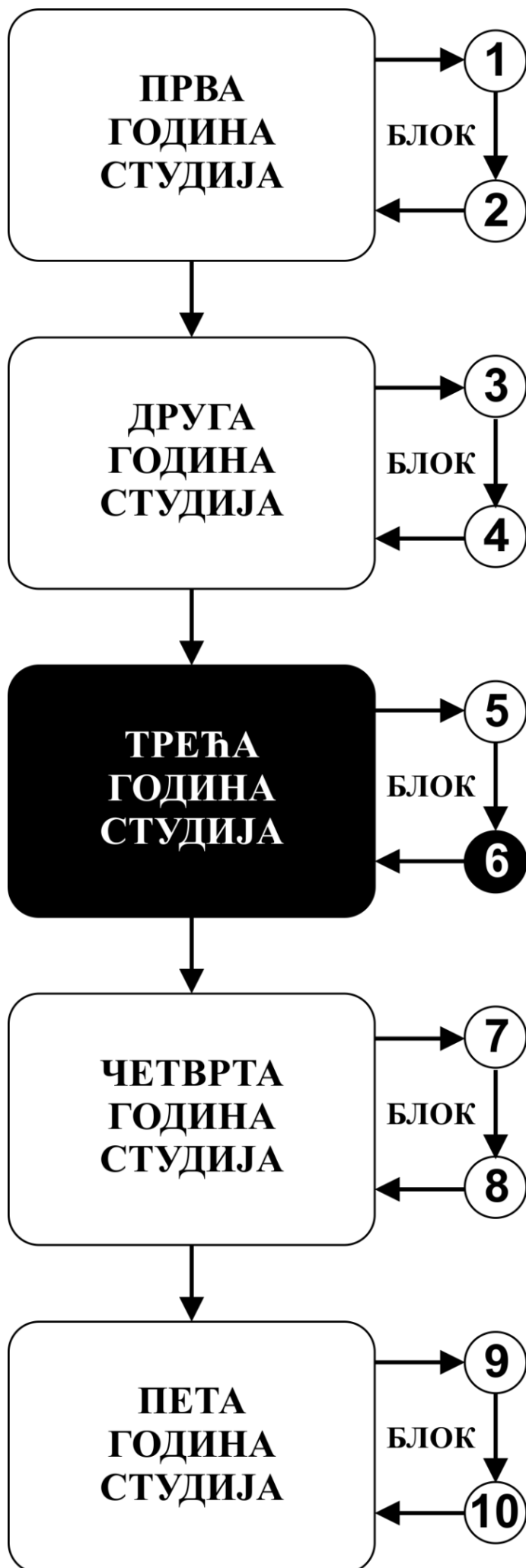

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2025/2026.

ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

Предмет:

ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

Предмет се вреднује са 5 ЕСПБ. Недељно има 4 часа активне наставе (2 часа предавања и 2 часа рада у малој групи)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Е-mail адреса	Звање
1.	Мирослав Соврлић	sofke-ph@hotmail.com	Ванредни професор
2.	Јовица Томовић	jovicatovic2011@gmail.com	Доцент
3.	Александар Кочовић	salekkg91@gmail.com	Доцент

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Садржај	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Наставник-руководилац предмета
Основи фармакогнозије. Биосинтеза биљних метаболита. Примарни биљни метаболити. Екстракција. Алкалоиди. Секундарни биљни метаболити (хетерозиди, полифеноли, терпени) и етарска уља. Фитотерапија.	15	2	2	Проф. др Мирослав Соврлић

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ:

Студенти су у обавези да активно учествују у свим облицима наставе. Наставници и сарадници који изводе наставу ће оцењивати њихово понашање, знање, вештине и ставове испољене у току извођења наставе и решавања задатих проблема. На овај начин студент може да стекне до 30 поена кроз активност на вежбама.

ЗАВРШНИ ИСПИТ: На овај начин студент може да стекне до 70 поена полагањем писменог испита који обухвата градиво обрађено на предавањима и вежбама. Начин полагања испита и оцењивања дат је у приложеној табели.

Основи фармакогнозије и фитотерапије	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
	Активност на вежбама	Завршни испит	Σ
	30	70	
Σ	30	70	100

Да би студент положио испит мора да оствари више од 50 посто поена на свим облицима наставе, односно студент мора да:

1. стекне више од 50% поена предвиђених за активност на вежбама
2. положи завршни испит, односно стекне више од 50% поена на завршном испиту.

Завршна оцена се формира на следећи начин:

БРОЈ ОСВОЈЕНИХ ПОЕНА	ОЦЕНА
0 – 50	5
51 – 60	6
61 – 70	7
71 – 80	8
81 – 90	9
91 – 100	10

ЛИТЕРАТУРА:

назив уџбеника	Аутори	издавач	библиотека
Основи фармакогнозије, треће издање	Нада Ковачевић	Српска школска књига, Београд 2004	Има
Фармакогнозија	Момчило Горуновић, Предраг Лукић	проф. др Момчило С. Горуновић, Београд 2001	Нема
Основи фармакогнозије и фитотерапије-приручник за практичну наставу.	Мирослав М. Соврлић, Недељко Т. Манојловић	Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац 2021.	Има

ПРОГРАМ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Фармакогнозија као наука. Основни појмови у фармакогнозији. Класификација и идентификација биљних и осталих дрога.	Макроскопско и микроскопско испитивање и идентификација биљних дрога

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Биосинтеза и подела биљних метаболита. Примарни биљни метаболити.	Микроскопска карактеризација и идентификација биљног порекла скроба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Екстракција, сепарација и идентификација секундарних метаболита	Основне фитохемијске процедуре-методе екстракције, сепарације и идентификације

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Алкалоиди 1	Екстракција алкалоида

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Алкалоиди 2	Доказивање алкалоида

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Фенолна биљна једињења. Флавоноиди.	Екстракција, квалитативно и квантитативно одређивање фенола и флавоноида

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Кумарини. Хинони. Лигнани.	Квалитативно и квантитативно одређивање кумарина и хинона

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Сапонозиди и танини	Квалитативно и квантитативно одређивање сапонозида и танина

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Кардиотонични, цијаногени, сумпорни и монотерпенски хетерозиди	Вежбе 2 часа Доказивање кардиотоничних, цијаногених, сумпорних и монотерпенских хетерозиди

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Терпени и етарска уља. Ароматичне дроге.	Изоловање и одређивање садржаја етарских уља. <i>TLC</i> анализа монотерпена.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа	Вежбе 2 часа
Фитотерапија– основни појмови, развој и место у савременој медицини	Улога фармацеута у фитотерапији. Регулаторни статус биљних препарата.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа

Фитопрепарати у третману обољења кардиоваскуларног и централног нервног система

Вежбе 2 часа

Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа

Фитотерапија инфекција и функционалних поремећаја уринарног тракта

Вежбе 2 часа

Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа

Фитотерапија у третману тегоба и функционалних поремећаја гастроинтестиналног тракта

Вежбе 2 часа

Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавања 2 часа

Фитотерапија у третману обољења респираторног тракта

Вежбе 2 часа

Посета ботаничкој башти и/или одабраном погону за прераду и производњу лековитог биља

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

ЧЕТВРТАК

ФАРМАКОЛОШКА САЛА

11:15-12:45

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ПЕТАК

B18

08:00-09:30

I група

09:30-11:00

II група

11:00-12:30

III група

12:30-14:00

IV група

14:00-15:30

V група

15:30-17:00

VI група

17:00-18:30

VII група

[Распоред наставе](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Фармакогнозија као наука. Основни појмови у фармакогнозији. Класификација и идентификација биљних и осталих дрога.	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Макроскопско и микроскопско испитивање и идентификација биљних дрога	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
2	П	Биосинтеза и подела биљних метаболита. Примарни биљни метаболити.	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Микроскопска карактеризација и идентификација биљног порекла скроба	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
3	П	Екстракција, сепарација и идентификација секундарних метаболита	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Основне фитохемијске процедуре- методе екстракције, сепарације и идентификације	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
4	П	Алкалоиди 1	доц. др Јовица Томовић
	В	Екстракција алкалоида.	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
5	П	Алкалоиди 2	доц. др Јовица Томовић
	В	Доказивање алкалоида.	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
6	П	Фенолна биљна једињења. Флавоноиди.	доц. др Јовица Томовић
	В	Екстракција, квалитативно и квантитативно одређивање фенола и флавоноида	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
7	П	Кумарини. Хинони. Лигнани.	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Квалитативно и квантитативно одређивање кумарина и хинона.	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
8	П	Сапонозиди и танини	доц. др Александар Кочовић
	В	Квалитативно и квантитативно одређивање сапонозида и танина	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
9	П	Кардиотонични, цијаногени, сумпорни и монотерпенски хетерозиди	доц. др Александар Кочовић
	В	Доказивање кардиотоничних, цијаногених, сумпорних и монотерпенских хетерозида	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
10	П	Терпени и етарска уља. Ароматичне дроге.	доц. др Александар Кочовић
	В	Изоловање и одређивање садржаја етарских уља. TLC анализа монотерпена.	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
11	П	Фитотерапија– основни појмови, развој и место у савременој медицини	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Улога фармацеута у фитотерапији. Регулаторни статус биљних препарата.	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
12	П	Фитопрепарати у третману обољења кардиоваскуларног и централног нервног система	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
13	П	Фитотерапија инфекција и функционалних поремећаја уринарног тракта	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОСНОВИ ФАРМАКОГНОЗИЈЕ И ФИТОТЕРАПИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
14	П	Фитотерапија у третману тегоба и функционалних поремећаја гастроинтестиналног тракта	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Фитопрепарати на тржишту: анализа састава и упутстава за пацијенте уз критичку и објективну процену производа	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
15	П	Фитотерапија у третману обољења респираторног тракта	проф. др Мирослав Соврлић
	В	Посета ботаничкој башти и/или одабраном погону за прераду и производњу лековитог биља	проф. др Мирослав Соврлић доц. др Јовица Томовић доц. др Александар Кочовић
	И	ИСПИТ (јунски рок)	